

ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ПРОСА У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТРОКУ СІВБИ

Макаренко Т.М. студентка 6 курсу*

*Науковий керівник: к.с.-г.н., доцент Антонець О.А.

Досліджена урожайність зерна проса у залежності від різних строків сівби в АФ „Вересень“ Глобинського району Полтавської області. Встановлено, що найбільш оптимальним строком сівби проса є третя декада травня (25.05.). При цьому отримано найвищу урожайність – 26,8 ц/га і чистий прибуток на 1га – 2769,5 грн., рівень рентабельності – 135%.

Найбільш поширеною і цінною круп'яною культурою у нашій країні є просо. З глибокої давнини воно було важливим джерелом виробництва харчових продуктів.

Основними причинами низьких урожаїв проса є несвоєчасне і недоброякісне проведення польових робіт, використання для сівби низькокондиційного насіння, розміщення посівів на неудобрених, забур'яненних площах, відсутність належного догляду за посівами і великі втрати зерна при збиранні врожаю.

Районовані сорти проса в Україні здатні забезпечувати врожаї зерна 45-50 ц/га. Але рівень урожайності проса в Україні залишається все ще низьким.

Дослідження були проведені у 2009 – 2010 роках в АФ „Вересень“ Глобинського району Полтавської області.

Об'єктом досліджень було взято сорт проса Стабільне.

Результати досліджень по забур'яненості посівів проса, в залежності від строку сівби, свідчать, що при першому строковій сівби (15.05.) було проведено дві передпосівні культивациї. При другому (25.05.) і третьому (04.06.) – три, а при четвертому (14.06.) – чотири. Кількість бур'янів до посіву при першому строковій сівби була, в середньому за повторностями 67 штук на 1кв.м, при другому – 31, третьому – 21 і четвертому – 18. Перед збиранням зерна проса також проводили аналіз забур'яненості посівів. Середня кількість бур'янів перед збиранням становила при першому посіві 31 шт. на 1кв.м, при другому – 20, при третьому – 16 і четвертому – 5. Отже, можна зробити висновок, що з кожним наступним строком сівби (через 10, 20 і 30 днів) кількість бур'янів як перед сівбою, так і перед збиранням зменшується. Пояснюється це тим, що кількість передпосівних культивациї була різною.

Досліджуючи вплив строків сівби на кількість рослин проса після сходів та перед збиранням, можна зазначити, що найбільша кількість сходів, в середньому за роках, була при другому строковій посіву – 182 шт. на 1м²., а найменша при першому строковій – 119 шт. на 1м². Аналогічна закономірність спостерігається і перед збиранням врожаю проса: найбільша при другому строковій – 150шт. на 1м² і найменша при першому – 92шт. на 1м².

Інтенсивність кушіння у різних сортів різна. Найбільшою мірою вона залежить від умов вирощування і насамперед від площі живлення рослин,

забезпеченості поживним речовинами і вологою. У період кушіння, поряд з наростанням вегетативної маси, починають розвиватися конуси росту, з яких пізніше утворюються волоті.

Аналізуючи масу зерна проса з однієї волоті, можна виявити чітку залежність маси зерна від строків сівби. Так, при першому строкові сівби (15.05.) маса зерна з однієї волоті у середньому за роками і повторностями становила 1,64г, тоді як при другому (25.05.) – 2,32г, третьому (04.06.) – 1,88г і четвертому (14.06.) – 1,77г. Отже, найкращі умови для росту проса склалися при другому строкові сівби – 25.05., тоді маса зерна була найбільшою – 2,32г.

Найбільша врожайність за роками і повторностями отримана при другому строкові сівби (25.05.) – 26,8 ц/га, дещо менша при третьому (04.06.) – 23,4 ц/га і першому (14.06.) – 22,5 ц/га, а найменша при четвертому (14.06.) – 20,4 ц/га. Підводячи підсумки результатів дослідження ми виявили, що за усіма показниками кращим строком сівби є третя декада травня.

У результаті підрахунків економічної ефективності урожаю проса у залежності від строків сівби в АФ „Вересень“ Глобинського району Полтавської області, ми отримали найбільший рівень рентабельності – 135 % - при другому строкові сівби – 25.05, коли урожайність в середньому по роках (2009-2010) становила 26,8 ц/га. Найбільший чистий дохід на 1га посіву проса отримали при другому строкові сівби (25.05) – 2769,50 грн. Отже, приведені розрахунки економічної ефективності свідчать про те, що найкращими строками сівби проса у господарстві і в даній зоні є третя декада травня.

УДК 633.63:631.82

ВПЛИВ ПІДЖИВЛЕННЯ МІНЕРАЛЬНИМИ ДОБРИВАМИ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ КОРЕНЕПЛОДІВ БУРЯКА ЦУКРОВОГО

Світлична О.Г. студентка 4 курсу *

**Науковий керівник: к.с.-г. н., доцент Філоненко С.В*

Досліджено вплив підживлення різними видами мінеральних добрив на продуктивність буряка цукрового гібриду Іванівсько-Веселоподільський ЧС 84 та технологічні якості його коренеплодів в умовах одного із буряко-сіючих господарств області.

Буряк цукровий вже давно став однією із найвисокопродуктивніших культур помірною поясу планети, яка за сприятливих умов вегетації здатна створювати у процесі фотосинтезу до 28 т/га сухої речовини (або 95-100 т коренеплодів + 35 т/га гички), і водночас є єдиною сировиною в нашій країні для виробництва цукру [5].

Але значення буряка цукрового не обмежується лише виробництвом з нього цукру. Під час його переробки одержують багато інших продуктів : із меляси – спирт, гліцерин, лимонну кислоту для хімічної, парфумерної про-